

DE RIJKSVISSERISCHOOLO VAN HEIST

VIERDE HAAR 25 JARIG BESTAAN

De Akademische zitting

Vrijdagnamiddag, 21 september, werd in alle eenvoud in de raadzaal van het stadhuis het 25-jarig bestaan gevierd van de Rijksvisserschool te Knokke-Heist, die in al die tijd zijn groot nut heeft bewezen en zich tot een school heeft ontpopt van Europees formaat.

Onder de talrijke aanwezigen, die de academische zitting bijwoonden, vermelden we : directeur-generaal Van Craeynest R. bijgestaan door zijn directeur; P. Vandersteen en nautisch adviseur Anatole Demulder, zeer goed gekend in visserijmiddens. Daarbuiten konden we nog begroeten : burgemeester Mamu Dezutter, burgemeester van Knokke-Heist; de directeurs van de 6 vissersscholen van de kust; schepenen Degrootte, Peere en mevr. Vandecasteele van Knokke-Heist; dhr. Caestecker, directeur van het K.W. „Ibis”; waterschout Defever van de haven Zeebrugge; dhr. Deroose, provinciaal raadslid; dhr. Vandenbergh P., afgev. beheerder van de Rederscentrale; dhr. Utterwulge, voorzitter van de Rederscentrale van de Oostkust; de leraars en talrijke genodigden.

Lieten zich verontschuldigen : Kamervoorzitter Achiel Van Acker; ere-burgemeester Matelaere en de Gheldere, alsook de staatssecretaris Frans Van Acker en ere-directeur Callant, door het slecht weder in de onmogelijkheid te komen.

HOE HET GROEIDE ZAKELIJKE REDE VAN BURGEMEESTER DE SUTTER

Na de verwelcoming van personaliteiten en de aanwezigen door directeur Waeghe, kwam burgemeester Mamu De Sutter in een eenvoudige maar treffende rede aan het woord en zei o.m. :

„Na 25 jaar kan men zich de vraag stellen „Is het de moeite geweest ?” „Zijn al die inspanningen ergens beloond ?”

Inspanningen van stichters in 1948 ! Inspanningen van directie en van lesgevers sinds 1948 ? Inspanningen van leerlingen ? Inspanningen van oud-leerlingen, vrienden en sympatisanten ?

U stichters, directie, lesgevers, leerlingen, oud-leerlingen en vrienden van de R.V.S., zal ieder voor U de vraag moe'en beantwoorden „Is het de moeite waard geweest ?” Want het heeft moeite gekost in 1948 een dagvisserijschool te stichten; het heeft inspanningen gevraagd van directie en lesgevers gedurende 25 jaar mede met de wisse ende mentaliteit van leerlingen en ouders, degelijk onderricht en opvoeding te verstrekken; het heeft inspanningen gekost van leerlingen de onderwezen s'of te verwerken en bij te houden; het heeft inspanningen gekost van de vriendenkring om oud-leerlingen rond de school verzameld te houden, om de fierheid tot deze school te behoren, levend te houden.

Of de leveranciers van deze vee inspanningen zich beloond achten, kan ik hier niet uitmaken : dat is aan hun persoonlijk oordeel.

Doch ik meen — aan de uiterlijke tekenen te oordelen — dat deze vraag positief mag beantwoord.

Er is in onze gemeenschap ongeveer voor 15 LEERLINGEN gemiddeld per jaar gedurende deze 25 jaar 'n s'entel gegeven die toegang verleent tot het bedrijfsleven, het visserij bedrijfsleven in hoofdzaak. Er zijn in deze richting 'n 3 à 400 vakmensen gevormd. Ik meen dat het de moeite loont.

Er is in onze gemeenschap 'n VRIENDENKRING geschapen van mensen die dit instituut hebben verlaten. Er is een gemeenschapsidee ontwikkeld; er is een geest van solidariteit geschapen rond dit „kasteeltje”, rond de visserij, rond de gemeente.

Het heeft de moeite geloond ! In naam van de gemeenschap, dank ik U allen voor de inspanningen, wens U geluk met de resultaten en reken voor de toekomst zoals in het verleden, dat U deze school, dit werk, blijft stellen in het teken van de gemeenschap waartoe wij behoren : deze van Knokke-Heist, deze van het Vlaamse land, deze van onze nationale driekleur en zo verder over de Europese Gemeenschap tot de wereldsolidariteit.

Het heeft de moeite geloond.

Het zal steeds de moeite lonen ! Het zal ons het besef geven dat ook de anderen belangrijk zijn en het zal ons de waardering van de anderen bezorgen.

Rijksvisserschool Knokke-Heist, hartelijk gefeliciteerd en doe zo voort.”

Na deze sobere, korte maar treffende rede, kwam directeur Waeghe aan het woord om een geschiedkundig overzicht te geven over

De huidige personeelsploeg

deze EERSTE Rijksvisserschool, waaraan zoveel jongeren in de visserij, hun kunde en knap zeemanschap te danken hebben.

In deze rede zei hij o.m. :

„De heuglijke gebeurtenis die ons heden samenbrengt is het feit dat op 1 oktober 1947 DE EERSTE EN ENIGE RIJKSVISSERISCHOOLO WERD GESTICHT. In feite zijn er dus reeds 26 schooljaren achter de rug.

Het centrum, ik mag bijna zeggen het monopolie van het visserij-Werk IBIS, twee bloeiende vissersscholen aan ieder die het wilde dagonderwijs verstrekten om de kandidaten voor te bereiden tot het vissersberoep, of om de reeds varende vissers te bekwamen tot het behalen van brevetten.

De vissers of toekomstige vissers van de Oostkust bleven van dit belangrijk voordeel verstoken. Wel werd te Heist, met beperkte middelen, maar naar best vermogen avondonderricht verstrekt aan occasionele leerlinggen. Doch buiten deze prijzenswaardige poging om de jongens elementaire navigatie- en matrozenkennis bij te brengen, was er niets.

Onze mensen voelden eenzijds door de verplichting om eksamens af te leggen en anderzijds door de evolutie van onze vloot, de noodzakelijkheid aan om een degelijke scholing te genieten. Hiertoe was maar een mogelijkheid : Oostende. De meesten om niet te zeggen al onze schippers en motoristen, hebben zich de moeite en kosten getroost om dagelijks de tramreis te ondernemen naar Oostende. Ik zeg wel moeite en kosten, want in die tijd moest men het werk stilleggen zonder dat daarvoor enige vergoeding of tussenkomst uitgekeerd werd. In egendeel moest zelfs de werkloosheidsvergoeding opgeofferd worden.

Personen en groepen, soms individueel soms in samenwerking zamelden handtekeningen en wendden stappen aan om de hogere bevoegde instanties van de noodzaak te overtuigen om op de Oostkust een dagvisserijschool te hebben.

ACHIEL VAN ACKER VOOR DE WAGEN

En de klachten vonden gehoor. Er was weinig overredingskracht nodig om de toenmalige minister van Verkeerswezen A. Van Acker tot de daad aan te zetten. In een minimum van tijd werd het besluit genomen om te Heist een Rijksvisserschool op te richten. Zoals wij onze huidige kamervoorzitter kennen, bleef het niet bij halfwerk, want enkele dagen later werd de eigendom Dejonghe (beter gekend als het „Kasteeltje”) door de Staat gehuurd met optie tot aankoop. De Rijksvisserschool kon starten en we schreven toen 1 oktober 1947.

(Vervolg blz. 4)

(Vervolg van blz. 3)

DE HEER CALLANT BOUWT VERDER

Voor de direktie werd beroep gedaan op de heer Callant, die bijgestaan door de heer Lemaitre en wijlen Leopold Ameys de zeven leerlingen van de eerste dag onthaalden. Het belef echter niet bij die enkele leerlingen, want in minder dan een week waren er reeds een 20-tal en mei van datzelfde schooljaar bedroeg de schoolbevolking reeds 48 leerlingen.

Drie maand later op 1 januari 48 werd het personeel uitgebreid en werd uw dienaar als lesgever aangesteld.

De dekafeeling telde toen 2 leerjaren voor de jongeren, maar daarnaast boden zich al spoedig kandidaten aan voor de eksamens van motorist en zelfs kandidaat-schippers 2de klas.

We kregen in mei 48 de hulp van motorist Pitteljorn als lesgever in motorenleer en in februari 50 werd de heer Bedert aangesteld als lesgever algemene vakken. Een vastere koers werd echter pas ingeslagen wanneer de 2 full-time leraars in juli 50 aan de Zeevaartschool het getuigschrift tot het geven van zeevisserijonderwijs behaalden.

Tot dan toe bestond de school slechts uit 3 leerjaren in de dekafeeling. Wel werd daarnaast, zowel overdag als 's avonds aan varende vissers les gegeven die zich wilden voorbereiden tot de eksamens van motorist en schipper. Doch dit was echter een toestand die niet houdbaar was en bij de aanvang van het schooljaar 54-55 werd de machineafdeling gesticht met 2 leerjaren. Dit bracht meteen de aanstelling van de leraars Pinckel en Jacobs mee.

Als gevolg van de steeds groeiende schoolbevolking en de uitbreiding van de didaktische uitrusting werden de beschikbare lokalen echter spoedig te klein. Ik mag daarom 26 maart 56 één van de belangrijkste data uit de historie van de school noemen. Op die dag ving trouwens de werken aan voor de bouw van een nieuwe vleugel en bij de aanvang van het schooljaar 57-58 werden de ruime klassen, matrozenwerkzaal, paswerkerij, motorenzaal en navigatieklas in gebruik genomen. De ouderen onder ons zullen zich zeker nog de feestelijke inhuldiging herinneren van 26 april 1958. Van dan af stond de school mede aan de spits van het visserijonderwijs.

Ook op gebied van schoolbevolking waren de inschrijvingen steeds aan de hoge kant. Alhoewel het aantal leerlingen door omstandigheden in de visserij zelf nogal wisselvallig kon zijn, zien wij dat het leerlingenaantal zelden beneden de 40 kwam, meestal rond de 50 en in de laatste jaren zelfs tot 65 opliep.

Ook de resultaten bleven niet uit. Te lang zou het zijn om de lijst te proklameren van al de gediplomeerden of gebreveteerden die hun opleiding in onze school genoten.

Tot en met het verlopen schooljaar promoveerden: 197 scheepsleerjongens; 151 aspirant-schippers; 20 vergunningen en schippers ter kustvisserij; 117 schippers 2de klas; 11 schippers 1ste klas; 212 matroosmotoristen; 122 motoristen; totaal 830.

DANK AAN HEN DIE STEUNDEN

Deze bloei en gunstige resultaten zijn er gekomen dank zij de inspanning en de bemoeiingen van zeer veel personen en instanties. Na leraars en werklieden bedankt te hebben, zei hij:

Ik dank de verantwoordelijken van het BESTUUR VAN ZEEWEZEN die voor de school en het visserijonderwijs in het algemeen werkelijk een boontje apart hebben en niets onverlet laten om het onderwijs te bevorderen.

Direkteur WAEGHE verstrekt uitleg over het kunstplakket van de h. Jan Ryheul tijdens de receptie in de school. (foto CZ)

Dank gaat tevens naar het BESTUUR DER GEBOUWEN te Brugge die alles en met de mogelijke spoed in het werk stelt om de lessen in de beste accommodatie te laten doorgaan.

Dank aan het GEMEENTEBESTUUR VAN KNOKKE-HEIST die het pleegkind, Rijksschool, als het ware tot de zijne rekent en ons steeds gunstig genegen is.

In mijn waardering betrek ik tevens de TECHNISCHE DIENSTEN VAN HET ZEEWEZEN te Oostende, de schipper en de bemanning van het opleidingsschip de O.29 en allen die hun aandeel hebben in de bloei en de welvaart van de school. Wij voelen ons tevens dankbaar gesterkt door de soms kritische maar steeds opbouwende MEDEWERKING van REDERSCENTRALE ALGEMEEN EN DIE VAN DE OOSTKUST IN 'T BIEZONDER.

Maar twee groepen mensen wil ik heel speciaal bedanken. Vooreerst de BOND VAN VRIENDEN EN OUDLEERLINGEN van de school die bestendig op de bres staat om de brug in stand te houden tussen de school en bevolking. Die ons de financiële mogelijkheden verschafft de leerlingen leerrijke schoolreizen te laten meemaken, de meest ijverige leerlingen te belonen en de jongens die de school verlaten materieel te helpen bij hun eerste zeeuitrusting. Zonder de daadwerkelijke hulp van deze vereniging zouden wij in onze naschoolse activiteit ten zeerste beperkt zijn.

En last but not least gaat ons aller erkentelijkheid en lof naar die mensen die dat alles hebben mogelijk gemaakt. Die uiteindelijk door hun ijveren en streven de Rijkvisserijschool tot stand hebben gebracht. Het zijn er zeer velen en weer is het gevaarlijk om namen te noemen. Door de tijd vervaagd en door de discretie waarbij sommige mensen geijverd hebben ben ik niet in staat iedereen te vernoemen. Doch grote erkentelijkheid zijn we ondermeer verschuldigd aan de promotors van de Belgische Transportarbeidersbond, aan wijlen A'fred Martony (Fredje Pauw) en Maurice Debrucyker, verder de heren Kamiel en wijlen René Vantorre en Arthur Huisseune. Maar vooral gaat onze dank naar de eigenlijke vader van de school (hij is al van zoveel vader, van de Sociale Zekerheid en nu zelfs van een minister), IK BEDOEL KAMERVOORZITTER ACHIEL VAN ACKER.

Het is tenslotte dank zij zijn kordate beslissing dat Knokke-Heist over zo'n mooie visserijschool kan beschikken.

HET AANDEEL VAN DE SCHOOL IN DE OPLEIDING

De gunstige evolutie in de levenswijze bij onze vissers, de bewustwording van menseijke waarden, het wegwerken van een gevoel van minderwaardigheid die meestal verborgen werd achter ruwheid en brutaliteit, kortom het vormen van een mens die ook aan de wal zijn plaats heeft tussen zijn medemensen, een burger die zich weet te gedragen en te bewegen in gelijk welk midden, die enorme, gunstige kentering die bij onze vissers ingang heeft gevonden is zeker niet los te maken van de opbouwende invloed van de visserijscholen ter plaatse.

ONS WERK IS NIET AF

De taak van het visserijonderwijs en tevens zijn verantwoordelijkheid wordt steeds groter. We hoeven slechts onze Oostkustvloot van nu te vergelijken met het bedrijf van 25 jaar geleden, niet alleen kwa tonnage maar ook op gebied van technische uitrusting en precisie. En we zijn nog niet aan het einde van deze evolutie. Steeds grotere schepen worden op de werf gezet met investeringen die tot meer dan het vijfvoudige van destijds opslopen. Eenheden en visserijmethodes die meer en beter geschoold personeel vereisen. Morgen zullen de reders moeten kunnen beroep doen op personeel dat nog meer bewust is van zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van medemens en kapitaal. Stafpersoneel dat op school niet op de hoogte wordt gebracht van voorbijgestreefde technieken, doch dat de meest moderne elektronische uitrustingen voor 100 % kan laten renderen.

Maar wie heden slechts op de hoogte is van de huidige technieken, zal morgen verouderd zijn. Het is de taak van het visserijonderwijs om daarop vooruit te zijn. Het zal niet meer vo staan om alleen maar een visser te vormen, doch de afgestudeerde zal zeeman, én visser én techniek én handelaar moeten zijn. Deze zware opgave zal van iedereen inspanningen vergen zowel van de verantwoordelijke overheid als van ons, onderwijsmensen. Om deze enorme taak aan te kunnen zal een goede verstandhouding onder de diverse onderwijsinstellingen al een niet meer volstaan, maar zullen al en die met de opleiding van de vissers te maken hebben DAADWERKELIJK en in EENHEID moeten samen werken tot bloei en welstand van reder en visser en tot heil en fierheid van het trots alles toch schone beroep van visser."

Deze rede werd op een langdurig applaus onthaald en gevoeld door de slotrede van directeur-generaal Van Craeynest, waaruit we hiernavolgende gedachten weergeven:

(Vervolg blz. 5)

